

TWISTEN OVER SCHADE

LTO bereidt juridische stappen voor tegen verzekeraars die weigeren uit te keren na het noodweer twee maanden geleden. Gestreden wordt over de exacte dekking van de polissen. Lessen voor de toekomst, want dergelijk extreem weer zal vaker voor gaan komen.

Een warme avond is het, op 23 juni, met temperaturen ver in de 30 graden. In zuidelijk Nederland slaat de sfeer echter rap om. Begin van de avond rukken geleidelijk aan buien op vanuit het zuiden richting het grensgebied. Boven het zuidoosten van Brabant ontstaan een supercel, het meest heftige type onweersbui waaruit tornado's kunnen ontstaan, maar waaruit ook extreme neerslag kan vallen. Dat laatste is het geval in de regio Someren, Bergeijk, Asten, Deurne. Hagelstenen van het formaat tennisbal komen uit de lucht

zetten, gepaard met hevige windvlagen, en richten een enorme ravage aan. Het gevolg: autodaken met meer putjes dan een golfbal, kassen waarvan geen plaat meer heel is, en volledig geperforeerde staldaken. De schade, bij zowel particulieren als bedrijven, loopt in de honderden miljoenen euro's. De combinatie van extreme hoos- en hagelbuien heeft zeker 500 miljoen (verzekerde) schade veroorzaakt in zuidelijk Nederland, volgens het Verbond van Verzekeraars.

Snel na de noodlottige avond rijst de vraag wie voor deze enorme schade op-

draait. Verzekeraars geven niet in alle gevallen thuis. Vooral veebedrijven blijken verzekerd voor stormschade. Een dekking die niet tot hagelbuien strekt, omdat ook speciaal tegen hagelschade verzekerd kan worden. Iets wat bij lang niet alle veebedrijven in de polis blijkt opgenomen, omdat een gewoon hagelbuitje geen volledige daken verwoest. Onzin, zeggen de zuidelijke LTO's, die spreken van een ijsstorm. Grote agrarische verzekeraars in de regio, zoals Achmea en Aegon, zijn echter niet scheutig met het toekennen van schadevergoedingen.

AFWIKKELING

Een luchtfoto van één van de bedrijfslocaties van de gebroeders Engelen. Circa een maand na de zware buien wordt hard gewerkt aan het herstellen van de schade.

Foto: Bert Jansen

Veebedrijven niet verzekerd bij hagel

Ruim twee maanden na de storm wordt nog altijd flink getwist over de afhandeling van opgelopen schades. De relatief kleinere verzekeraars op landbouwgebied, waaronder Nationale Nederlanden, Delta Lloyd en Klaverblad, besluiten wel uit te keren vanwege de bijzondere omstandigheden. ZLTO bereidt een kort geding voor tegen verzekeraars die niet over de brug komen. „De leden zien deze juridische weg als een ultieme poging recht te doen aan de schade

die is geleden door de ijsstorm, nu verzekeraars niet thuisgeven”, stelt ZLTO-woordvoerder Mark de Jong. De organisatie heeft een meldpunt opgesteld voor bedrijven die schade hebben. Ruim 100 bedrijven hebben zich gemeld bij ZLTO, waarbij de toekenning van het schadebedrag nog niet bekend is of het toegekende schadebedrag niet afdoende. Er zijn vijf schademeldingen van pluimveebedrijven bij, waarvan er in ieder geval vier nog op uitsluitel van hun verzekeraar wachten. Niet alle pluimveehouders hebben hun schade echter gemeld

bij ZLTO. De organisatie schat in dat 1 op de 9 pluimveehouders zich naast hun verzekeraar voor advies bij ZLTO meldt.

Het belooft een flink getouwtrek te worden tussen de verzekeraars en boeren. Een werkgroep waarin de verzekeraars overleggen met de LTO's, waterschappen en het ministerie van Economische Zaken brengt niet de oplossingen die de belangenorganisaties voor ogen hebben, meldt ZLTO half augustus. „Als de polder onder water staat, werkt het poldermodel niet meer”, schrijft ZLTO in een statement. Volgens ZLTO-

voorzitter Hans Huijbers blijft een groot aantal ondernemers met problemen achter.

Toenemende kans op weerschade

Grote vrees is bovendien dat dergelijk extreem weer de komende jaren minder uitzonderlijk zal worden. Door verdere opwarming van de aarde neemt de kans op het ontstaan van de zogenaamde supercellen toe, volgens meteoroloog Reinier van den Berg (MeteoGroup). Hierdoor kan extreme hagel vaker tot grote schade leiden. „De hagelbui van 23 juni, met stenen zo groot als tennisballen, moet een wake-up-call zijn. Het klimaat verandert, we gaan dit vaker meemaken”, stelt ook Leo de Boer, directeur Schade van het Verbond van Verzekeraars. De gezamenlijke verzekeraars publiceerden vorig jaar al een rapport, waarin zij verschillende klimaatscenario's van het KNMI doorrekenen. In het ergste geval (de scenario's waarbij van de hoogste temperatuurstijgingen wordt uitgegaan) zou het aantal extreme hagelbuien in 2050 twee keer zo vaak kunnen voorkomen als in de periode van 1981 tot 2010. Jaarlijks zorgen extreme hagelbuien nu voor € 15 miljoen aan schade bij particulieren en bedrijven. Dit bedrag zou volgens het KNMI-scenario kunnen verdubbelen, verwacht het Centrum voor Verzekeringstatistiek.

Check verzekeringspolis

Dergelijke voorspellingen kunnen nopen tot het nog eens goed bestuderen van de eigen polissen. Hoewel de boerenbelangenbehartigers meerdere malen bij de overheid hebben aangedrongen op ondersteuning, omdat een dergelijke ramp volgens hen niet meer onder de noemer 'bedrijfsrisico' geschaard kan worden, geeft ook die niet thuis. Het ministerie van Economische Zaken wijst boeren op de brede weersverzekering, die voor een deel door de overheid wordt gefinancierd. Door de situatie tot 'nationale ramp' uit te roepen, zou de Wet tegemoetkoming schade bij rampen in werking treden. Het kabinet ziet hier echter geen noodzaak toe, omdat ondernemers volgens hen de risico's zelf kunnen verzekeren.

Het Verbond van Verzekeraars wijst bedrijven erop hun eigen polissen goed te checken. „Bij afhandeling van de schade lopen verzekeraars soms tegen een issue aan. Diverse bedrijven hebben een vrij sobere brand/stormpolis, die geen hagelschade dekt”, aldus de gezamenlijke verzekeraars. „Klanten en hun eventuele financieel adviseurs zullen naar de dekking van dergelijke polissen moeten om bij toekomstig extreem weer niet weer tegen dit issue aan te lopen.”

Kirsten Graumans

Hagelverzekering net rond

Tot hun afgrijzen zien Twan en Jeroen Engelen toe hoe hun bedrijven in Someren op 23 juni zwaar worden getroffen door Moeder Natuur. Geluk bij een ongeluk is de pas afgesloten verzekering tegen hagel.

Twan Engelen zit in een bestuursvergadering van de plaatselijke voetbalvereniging als op donderdag 23 juni het noodweer over Someren raast. In een paar minuten tijd zorgen keiharde windstoten en immense hagelstenen voor een enorme ravage. „Ik werd gebeld door mijn ongeruste kinderen. Na die heftige hagelbui ben ik meteen naar huis gereden. Mijn auto was beschadigd, maar gelukkig zaten de ramen er nog in”, vertelt Twan Engelen. Terwijl hij naar huis rijdt, vraagt Engelen zich af wat hij thuis aan gaat treffen. „De weg lag bezaaid met takken. Ik heb geen asfalt aangeraakt. Maar ik had toen nog niet door wat er allemaal aan de hand was. Pas de volgende dag werd de omvang van de schade me duidelijk.”

Ruim twee maanden na dato weet Engelen bijna niet waar hij moet beginnen als hij zijn verhaal doet over de avond dat het uitzonderlijke natuurgeweld Zuidoost-Brabant treft. Zittend achter zijn computer laat hij tientallen foto's en filmpjes zien. Die geven een goed beeld van al het onheil. Hagelstenen zo groot als tennisballen treffen het gebied. Het noodweer gaat gepaard met veel neerslag. De gaten in het dak zorgen bij Vermeerderingsbedrijf Engelen op meerdere plekken voor lekkage. In de bedrijfskantine loopt het water uit de tlbakken. De broers Twan en Jeroen zijn

in de uren na de hagelbui vooral bezig met schadebeperking. Daarbij krijgen ze hulp van familie en medewerkers. „Om de haverklap viel de stroom uit. We moesten alle stekkers nalopen om de stroomuitval zoveel mogelijk te beperken”, vertelt Twan Engelen. De pluimveehouders komen de volgende ochtend snel tot de conclusie dat al hun staldaken aan vervanging toe zijn. Ze zetten de herstelwerkzaamheden meteen in gang, om te voorkomen dat ze achter in de rij aan moeten sluiten. „Zie op zo'n moment maar eens mensen te vinden die je kunnen helpen. De vraag was enorm. Dakdekkers werden platgebeld. We wilden daarom zo snel mogelijk actie ondernemen.” Het Belgische Altez wordt benaderd om de werkzaamheden op zich te nemen. Om nieuwe neerslag buiten de deur te houden, trekken de vermeerderders plastic over hun beschadigde daken.

Geluk bij een ongeluk

Vermeerderingsbedrijf Engelen heeft in de omgeving van Someren meerdere pluimveelocaties. Enkele uren voordat de vernietigende hagelbui overtrekt, worden op de staldaken aan de Zandstraat zonnepanelen gelegd. „Om 15.30 uur lagen ze er allemaal op. De panelen waren nog niet eens aangesloten.” Het plaatsen van de zonnepanelen is voor de broers Engelen reden bij

PROFIEL

Twan Engelen
Someren (N.-Br.)

Samen met zijn broer Jeroen houdt Twan Engelen op drie eigen locaties 110.000 opfokvleeskuikenouderdieren en 110.000 vleeskuikenouderdieren in 21 moderne stallen.

Foto: Bert Jansen

als het noodweer losbarst

Foto: Bert Jansen

Golfplaten zijn geperforeerd. De 1.300 zonnepanelen die op de staldaken liggen, zijn onherstelbaar vernield.

Interpolis een hagelverzekering af te sluiten. „Dat hebben we begin juni geregeld. Ik verbaasde me erover dat we die verzekering op twee van de drie locaties nog niet hadden.”

De broers hebben zich net op tijd ingedekt tegen hagelschade. Nog geen twee weken nadat de verzekering is afgesloten, laten gigantische hagelstenen een spoor van vernieling achter op hun bedrijven. „Die verzekering is voor ons een geluk bij een ongeluk. Mensen feliciteren me er mee. Daar houd ik een dubbel gevoel aan over. Hoewel de onverzekerde schade nog altijd tonnen bedraagt, hebben we zeker geen pech gehad.” Dat is een understatement. Als de bui een jaar of zelfs een maand eerder was overgewaaid, hadden de broers Engelen een groot probleem gehad. Dan hadden ze vrijwel zeker een bedrijf moeten verkopen om de klap op te kunnen vangen. „In dat geval had ik zeker nog een beroep gedaan op de zorgplicht van de verzekeraar. Je merkt nu dat verzekeraars het massaal gooien op hagelschade, terwijl het ook om stormschade gaat. Daar willen ze echter niets van weten. Dat zorgt hier in de regio voor een zeer onbevredigend gevoel.”

Het totale schadebedrag op Vermeerderingsbedrijf Engelen is €2,8 miljoen. €2,5 miljoen is verzekerd. Het bedrijf draait zelf op voor de vervolgschade,

zoals productieverlies. Het legpercentage daalt gemiddeld met 2 tot 3%. Een fors deel van de gereedstaande eieren is bovendien te vochtig om nog als broedei te verkopen. Ook de stalinventaris is niet verzekerd tegen hagelschade. Van verhoogde dieruitval is geen sprake.

Afwikkeling

Ruim twee maanden na het noodweer is Twan Engelen nog iedere dag uren bezig met de afwikkeling van de schade. Op basis van getoonde offertes ontvangt hij van Interpolis voorschotten voor herstelwerkzaamheden. Aan de hand van ingediende rekeningen wordt hij vervolgens aanvullend uitgekeerd. Inmiddels zijn 14 van de 21 stal-daken vervangen. Alle 1.300 zonnepanelen zijn beschadigd en worden eveneens ingewisseld. Ook wandbeplating, deuren en hekwerk worden vervangen. Intussen diende een nieuwe verzekeringskwestie zich alweer aan. „Op 22 juli sloeg de bliksem in op een van onze bedrijven. De schade was €18.000”, vertelt de pluimveehouder. Hij relativiseert de gebeurtenissen door aan te geven dat persoonlijk leed uit is gebleven. „Als je ziet wat er in Italië heeft plaatsgevonden (zeker 284 mensen kwamen er om door een aardbeving, *red.*), dan is dat vele malen erger.” Maar voor onverzekerde of on-

Foto: Twan Engelen

De bui liet een spoor van vernielingen achter, door hagelstenen zo groot als tennisballen.

Foto: Bert Jansen

Het dak van de bedrijfswoning is bedekt met plastic. In het gebied moet nog veel hersteld worden.

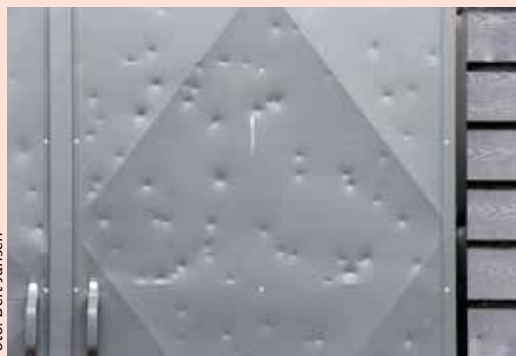

Foto: Bert Jansen

Zelfs deuren raakten fors beschadigd tijdens de hagelbui.

derverzekerde ondernemers is het noodweer natuurlijk een hard gelag. Dat beseft hij terdege.

Twan Engelen wil straks niks meer van de hagelschade terugzien. „Ik hecht veel waarde aan de uitstraling van onze bedrijven. Het kan nog wel even duren voordat we alles weer op orde hebben. Als alles op 23 juni 2017 aan de kant is, ben ik een blij man.”

Bouke Poelsma